

Kerkdienst Janskerk 18 juni 2017

Thema: Roze zondag, Kiezen voor waardigheid

Lezing: Mattheus 3 : 1-12

Voorganger: Harry Pals

Inleiding

Een vreemde schreeuwer treedt op, aan de rand van de bewoonde wereld: Johannes. Maar hij maakt indruk: tout le monde van die tijd stroomt uit en laat zich dopen in de grensrivier de Jordaan. Ze trekken daarmee symbolisch als nieuwe mensen het land van de belofte binnen. Maar wanneer ben je werkelijk nieuw? Johannes vertrouwt de oude wetsleraren en politieke leiders niet. Ook zij moeten in de praktijk laten zien dat ze nieuwe mensen zijn. Niemand kan zich op afkomst beroepen, kind van ... zijn telt niet, je moet bereid zijn je leven daadwerkelijk te vernieuwen. Streng – maar ook hoopvol? De energie en het elan spatten eraf. Een stevige uitdaging om naar ons eigen leven te kijken.

Overweging

Misschien is Johannes wel vooral een profeet die onze innerlijke conflicten blootlegt: ik wil wel, maar... Een profeet die ons brengt bij de erkenning die we zongen: 'mijn oren dichtgestopt', of nog sterker: 'ik durf niet zijn geboren...'. Alles wat we tot nu toe in deze viering zongen en baden raakt aan dat diepe niveau in onszelf, waar we zo vaak verscheurd zijn, waar we zo graag gekend willen zijn, maar waar we evenzo vaak niet bij kunnen of bang voor zijn...

Johannes is een schreeuwer die met al zijn lawaai *hoop* in ons op kan roepen: een nieuw leven! Maak de weg daarheen vrij! Hij roept daarmee energie en elan los. Hij daagt de mensen toen en ons nu uit om naar het eigen leven te kijken. De mensen stroomden toe – verlangend? Nieuwsgierig? Wilden ze echt veranderen? En laten *wij* ons raken?

Ik geloof er heilig in dat de bijbel gaat over mensen van alle tijden, dus ook over ons. Dan moeten we wel de werkelijkheid van de beelden waarin zij spreekt leren verstaan.

We hoorden bijbelse oerbeelden in het verhaal van Johannes: woestijn, water. Woestijn is in de bijbel de plaats van stilte, overdenking – van aanvechting ook. En water: het gaat in dit verhaal heel bewust over het water van de Jordaan: dat is de grensrivier van het nieuwe, 'beloofde' land. Na de woestijn van loutering ga je door het water heen, sterk gezegd: verdrink je je oude zelf, om een nieuw bestaan binnen te kunnen gaan.

Met die oude beelden wordt het verhaal van verlangen verteld, waarmee mensen toen werden weggeroepen uit hun *doodnormale* bestaan: ja, kunnen we opnieuw beginnen in het land van samen? Daarvoor kwamen ze in de benen.

Maar in die verhalen is de bijbel altijd ook realistisch: er zit iets in de weg, hobbels die wij mensen altijd weer opwerpen. 'Zonde' dat dat gebeurt. 'Zonde' is niet dat niks mag, dat er van alles 'fout' is, dat lichamelijke eng en seks verkeerd zou zijn – die *onzin* zijn we nu in de kerk toch wel voorbij (hoewel niet overal, helaas...). 'Zonde' is dat je je bestemming mist, de mens die je kunt zijn. Als een glas kapot valt: zonde! Als je als mens dat wat de Eeuwige jou ingeschapen heeft niet ontwikkelt: zonde! Zo zou het niet moeten zijn – en daarom vertelt de bijbel er ook bij, dat God daar woedend over is – vanuit verdriet en frustratie dat de schepping niet in alles opbloeit: zonde!

Deze woorden woestijn en water, zonde en woede onderstrepen met kracht de urgentie waarmee Johannes spreekt. Hij roept de mensen en ons toe: *nu* is het de tijd, kom tevoorschijn, beslis, wees de mens die de Eeuwige in je ziet. Zet de stap, kom uit je comfortzone, uit je kastje waarin je je verbergt, verschanst. Dat heet in de bijbel: omkeer – en dan niet alleen met een mooie belijdenis, met fraaie woorden, maar ook met de vruchten die bij die omkeer passen. Sta voor je keuze, laat het zien.

Nee, het gaat verder: laat *jezelf* zien. Wees waardig de mens die je bent, leef het leven dat jou past. Als een heilig moeten, een moeten dat heilig is omdat je door de Eeuwige genodigd bent, omdat het mag.

Dat is een ander moeten dan in onze samenleving geldt: je moet jezelf verwerkelijken, laten zien. Dat blijft zo gemakkelijk aan de buitenkant hangen: laten zien hoe geslaagd en succesvol *jij* bent; dat is een *on*heilig moeten, waarin we elkaar overvragen – en heel gemakkelijk afserversen. Maar je bent geen geïsoleerd individu-tje. Laat je niet isoleren van anderen, of erger nog: uitspelen tegen anderen.

Het gaat ook niet alleen om jou. Dat is ook wat de maatschappij ons wil opleggen: het simplisme van anything goes, het maakt niet uit wat je kiest, als *jij* het maar kiest. Nee, het gaat erom dat jij de rol die jou past speelt in de kringen waarin je leeft, met de mensen die voor jou van betekenis zijn, voor wie *jij* van betekenis bent. Het gaat erom dat we samen komen tot een verband van leven dat *samen*leven is. Alleen aan die weg ligt het beloofde land.

Jij kunt alleen staan voor wie je bent, maar je staat er niet alleen in. Je bent altijd *medemens*, en je hebt altijd medemensen om je heen.

Het verhaal van Johannes drukt ons op het hart dat het God ernst is met onze keuze voor een leven van samen, een leven waarin jij er mag zijn, waarin ik er mag zijn, waarin we samen kunnen zijn. Het is een wekroep, als van een sirene die door de stad scheurt.

Breng dan het stilstaande water van je leven in beweging. Laat de bron in je opspringen. Ga de weg naar het veelbelovende land. Zo moge het worden voor ons allen.